

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Datum: 2020-03-05

Diarienummer: 2019/0043

Verksamhetsberättelse 2019 Kommunstyrelsen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslå besluta

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2019 noteras till protokollet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen (KS) hade år 2019 en budgetram på -84 290 tkr, varav -26 150 tkr återfanns inom samhällsbyggnadsförvaltningens (SBF KS) delar. Prognosen för KS utfall uppgick till -83 990 tkr och KS utfall för perioden uppgick till -83 899 tkr vilket motsvarar en avvikelse emot budget om 391 tkr (0,4 %) och 91 tkr avvikelse emot prognos.

Sedan 2019-01-01 är samtliga investeringar inom Kommunstyrelsen, utom inom digitaliseringsavdelningen, flyttade till Teknisk nämnd. KS nettoinvesteringsram för år 2019 var -4 000 tkr. Utfall för året uppgick till 2 110 tkr.

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse 2019 Kommunstyrelsen

Staffan Eriandsson

Kommundirektör

Erik Lanner Sandberg

Chefsekonom

Verksamhetsberättelse 2019

Kommunstyrelsen

Nämndsversion

Ordförande: Michaela Fletcher

Förvaltningschef: Staffan Erlandsson

Innehåll

Viktiga händelser.....	1
Ekonomisk sammanfattning	2
Mål och måluppfyllelse.....	2
Investeringsredogörelse	3
Verksamhetsuppföljning	4
a) Kommunstyrelsens förvaltning.....	4
b) Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen.....	12
c) Kommunstyrelsens rådgivande organ.....	18
Prognossäkerhet.....	21
Personaluppföljning.....	21
Kommunstyrelsens förvaltning.....	21
Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen.....	22
Uppföljning barn- och ungdomspolicy	22
Uppföljning miljöarbete.....	23
Framåtblick	25
a) Kommunstyrelsens förvaltning.....	25
b) Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen.....	28

Viktiga händelser

- Stormen Alfrida
- HR-avdelningen har arbetat fram nya riktlinjer och rutiner mot diskriminering och trakasserier
- HR-avdelningen har i samverkan med fackliga organisationer genomfört arbetsmiljöutbildning för samtliga chefer under tre heldagar via Sunt arbetslivs verktyg
- HR-avdelningen har genomfört en kommunövergripande medarbetarundersökning.
- Kommunstyrelsens förvaltning har justerat sin organisationsstruktur
- Controllergruppen flyttades ut till förvaltningarna.
- Ny redovisningslag trädde ikraft 1 januari 2019 vilket har lett till ett antal förändrade redovisningsprinciper.
- Kommunens årsredovisning digitaliserades för att bidra till kommunens miljömål och effektivisering.
- Ett förslag till grafiskt manér för ungdomskommunikation har tagits fram inom ramen för den förvaltningsövergripande satsningen Film i Österåker.
- Ny policy och nya riktlinjer för nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde har tagits fram och beslutats.
- En ny upphandling av turistverksamhet har genomförts med inriktning destinationsutveckling och marknadsföring.
- Servicecenter i Alceahuset invigdes i maj.
- En ny samverkansöverenskommelse har tagits fram mellan Österåkers kommun och Polisen.
- Digitaliseringsavdelningen har byggt en automatiserad process baserat på RPA (Robot) för Socialtjänsten
- Detaljplan för Tuna 7:99, har vunnit laga kraft
- Detaljplan för Hästängsudd har vunnit laga kraft
- Detaljplan för Björnhammarvarvet del 2 har vunnit laga kraft
- Detaljplan för Fd Bergsättraskolan har vunnit laga kraft
- Detaljplan för Margretelundsvägen etapp 2 har vunnit laga kraft.
- Programmet för Åkersberga stad – centrumområdet har godkänts av Kommunfullmäktige som underlag för kommande detaljplaneläggning inom centrumområdet.
- Tidigareläggning av Sverigeförhandlingen
- Kommunen inledde ett strukturerat arbete med Agenda 2030 inom ramen för Glokala Sverige

- En klimatanpassningsplan har tagits fram för områden kring Åkers kanal och Tunafjärden för att möjliggöra utveckling av nya stadsdelar
- En VA-plan med en dagvattenstrategi har antagits
- Ett samråd kring det tematiska tillägget till Översiktsplanen (ÖP), om Kust och Skärgård, har genomförts
- Programmet för Wira, Östanå och Roslagskulla har aktualitetsprövats och reviderats

Ekonomisk sammanfattning

KS Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				JAN-DEC		
	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter							
Avgifter	2 080	2 680	600	3 856	2 080	1 872	-208
Övriga intäkter	90 330	96 980	6 650	97 990	90 330	100 350	10 020
Summa intäkter	92 410	99 660	7 250	101 846	92 410	102 222	9 812
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-84 275	-87 625	-3 350	-89 709	-84 275	-88 128	-3 853
Lokalkostnader	-4 341	-7 491	-3 150	-5 395	-4 341	-8 255	-3 914
Kapitalkostnader	-1 418	-1 068	350	-2 026	-1 418	-1 008	410
Köp av verksamhet	-28 225	-25 775	2 450	-26 516	-28 225	-26 198	2 027
Övriga kostnader	-58 440	-61 690	-3 250	-59 371	-58 440	-62 531	-4 091
Summa kostnader	-176 700	-183 650	-6 950	-183 016	-176 700	-186 121	-9 421
Verksamhetens nettokostnader	-84 290	-83 990	300	-81 170	-84 290	-83 899	391

Tabellen redogör en överblick av Kommunstyrelsen (KS) budget, prognos, utfall och budgetavvikelse för helåret 2019. KS redovisar en nettokostnad om 84 Mkr vilket motsvarar ett överskott emot budget om 0,4 mkr och ett överskott emot prognos om 0,1 Mkr. Intäktsavvikelsen inom KS är direkt hänförliga till ej budgeterade externa intäkter samt bidrag för bl.a. integrationsarbetet, samordningsförbundet, extratjänster mm. vilket också återspeglas i avvikelsen i personalkostnader. En ytterligare förklaring till avvikelsen är att budgeterade intäkter och kostnader inom exploatering blev högre än beräknat.

Mål och måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges inriktningsmål brutits ned brutits ned i Kommunstyrelsens resultatmål och förvaltningens åtagande. Till resultatmålen finns indikatorer kopplade och det är indikatorerna som följs upp. I målbilagan för KS SBF finns resultatmål, åtagande och indikatorer som numer tillhör Tekniska nämnden. Dessa mål följs upp i Tekniska nämndens årsbokslut.

Detaljplanarbetet har inte uppnått målen. Dels kan förvaltningen inte styra när en plan vinner laga kraft efter att den överklagats och dels har planarbetet försenats på grund av vakanser och långtidssjukskrivningar. Vissa av målen och åtaganden som ligger inom området detaljplaner är svåra att sätta en målsättning för varför dessa är föremål för omarbetning. Övriga mål är uppfyllda till största delen.

Investeringsredogörelse

Sedan 2019-01-01 är samtliga investeringar inom Kommenstyreslen, utom inom digitaliseringsavdelningen, flyttade till Teknisk nämnd.

Projekt - 2019 (tkr)	Utgifter			Inkomster			Netto-avvikelse	Utfall t.o.m. DECEMBER		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse		Utgift	Inkomst	Netto
KS-IT	-4 000	-2 500	1 500	0	0	0	1 500	-2 110	0	-2 110

Under perioden har investeringar motsvarande 2 110 tkr gjorts inom IT, främst kopplat till IT-material. Investeringar för bl.a. inventarier motsvarande ca 730 tkr till Servicecenter finns även med i utfallet per sista december.

Verksamhetsuppföljning

a) Kommunstyrelsens förvaltning

KSF	HELÅR				JAN-DEC		
	Budget 2019	Prognos 2019	Budget-avvikelse	Utfall 2018	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse
Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)							
Verksamhetens intäkter							
Avgifter	0	0	0	284	0	196	196
Övriga intäkter	81 794	88 444	6 650	91 858	81 794	88 998	7 204
Summa intäkter	81 794	88 444	6 650	92 142	81 794	89 194	7 400
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-61 753	-65 103	-3 350	-71 899	-65 417	-67 586	-2 169
Lokalkostnader	-3 624	-6 774	-3 150	-5 042	-3 866	-7 515	-3 650
Kapitalkostnader	-1 082	-732	350	-1 690	-1 082	-693	389
Köp av verksamhet	-28 225	-25 775	2 450	-26 417	-28 225	-26 190	2 035
Övriga kostnader	-44 973	-47 623	-2 650	-46 876	-45 361	-49 208	-3 846
Summa kostnader	-139 657	-146 007	-6 350	-151 923	-143 950	-151 191	-7 241
Verksamhetens nettokostnader	-57 862	-57 562	300	-59 781	-62 156	-61 997	159

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR					JAN-DEC		
	Brutto-budget 2019	Intäkter budget 2019	Prognos (netto)	Budget-avvikelse	Utfall 2018	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse
Kommunstyrelse, förtroendevalda	-10 680	0	-11 780	-1 100	-11 190	-10 680	-11 489	-809
Ledning	-2 700	0	-4 450	-1 750	-5 863	-2 700	-3 937	-1 237
Evenemang och utvecklingsinsatser	-2 060	0	-2 060	0	-1 864	-2 060	-1 390	670
Behovsstyrd adm.	-19 150	0	-19 150	0	-19 139	-19 150	-19 159	-9
Säkerhetssamordning	-3 030	3 030	-550	-550	-29	0	-342	-342
Upphandlingsenhet	-3 900	3 900	50	50	4	0	299	299
Kommunikationsenhet	-6 050	6 050	300	300	-149	0	-169	-169
Minoritetsspråk	0	0	0	0	1	0	-1	-1
Turism	-3 030	3 030	800	800	138	0	623	623
Näringsliv- och utvecklingsenhet	-11 840	11 840	0	0	-75	0	-225	-225
- varav näringslivsfrämjande	-3 302	3 302	0	0	-295	-455	-2 242	-1 787
- varav feriearbete	-1 072	1 072	0	0	-226	0	-236	-236
- varav integration	-3 648	3 648	0	0	-827	455	1 729	1 273
- varav trygghetsåtgärder	-3 318	3 318	0	0	993	0	-381	-381
- varav Turism	-500	500	0	0	0	0	146	146
Servicecenter	-7 490	7 490	-100	-100	686	0	-689	-689
Kommunkansli	-6 000	6 000	200	200	-21	0	327	327
IT-enheten	-16 820	16 820	250	250	245	0	283	283
Ledningsstöd	-4 350	4 350	-500	-500	319	0	-757	-757
Redovisningsenhet (fd ekonomienhet)	-9 300	9 300	1 200	1 200	519	0	1 518	1 518
Brandförvar	-23 550	0	-23 550	0	-23 779	-23 550	-24 221	-671
Avgifter & bidrag mm	-2 500	2 500	400	400	17	0	449	449
Kapitalkostnader Alcea	-400	400	50	50	382	0	-191	-191
HR	-8 500	8 500	850	850	103	1	830	829
Facklig verksamhet	-2 600	2 600	200	200	-86	-1	260	261
Totalt KSF	-143 950	85 810	-57 840	300	-59 781	-58 140	-57 981	159

Tabellen redogör en överblick av Kommunstyrelsens förvaltnings (KSF) budget, prognos, utfall och budgetavvikelse för helåret 2019. KSF redovisar en nettokostnad om 58 Mkr vilket motsvarar ett överskott emot budget om 0,2 mkr. Intäktsavvikelsen inom KSF är direkt hänförliga till ej budgeterade externa intäkter samt bidrag för bl.a. integrationsarbetet, samordningsförbundet och extratjänster vilket också återspeglas i avvikelsen i personalkostnader.

Säkerhetssamordning

Säkerhetsfunktionens uppdrag är att säkerställa Kommunstyrelsens Resultatmål; ”Beredskapsarbetet i Österåker ska hålla en fortsatt hög kvalitet och förmågan hos organisationen att hantera en allvarlig eller extraordinär händelse ska vara säkrad”.

Vidare ska kommunens strategiska arbete med övergripande säkerhetsfrågor, försäkringar samt riskskyddsfrågor fortsatt hålla en hög kvalitet.

I början av 2019 drog stormen Alfrida in över Österåkers kommun. Det blev ett komplicerat läge för kommunen med äldreboenden som stod strömlösa, förskoleverksamhet som fick flyttas samt att mobiltelefoni och viss dricksvattenförsörjning påverkades. Som mest rapporterade Eon att över 13 000 av el-abonenterna i kommunen var strömlösa. Kommunens krisledningsorganisation var aktiv i åtta dygn, flertalet samverkanskonferenser anordnades och regelbundna uppdateringar gjordes i kommunens informationskanaler.

Under våren pågick arbetet med att färdigställa kommunens Risk och sårbarhetsanalys 2019-2022. Arbetet omfattar samtliga förvaltningar och vissa av enheterna på kommunstyrelsens förvaltning. Österåkers kommun deltog under hösten i övning Havsörn, som är en samverkansövning för att öka förmågan att hantera allvarliga samhällsstörningar i Stockholms län.

Upphandlingsenheten

Upphandlingsenheten	Mätmetod	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019
Avtalslojalitet (områden där ramavtal finns)	Statistik	95%	95%	95%

Upphandlingsenheten processleder kommunens upphandlingar och centralt upphandlade avtal, stödjer beställarna i direktupphandlingar och avtalstolkning. Upphandlingarna avser köp av huvudverksamhet, entreprenader, tjänster samt varor. Under år 2019 har enheten hittills genomförts cirka 60 stycken upphandlings- samt inköpsprojekt.

Enheten bistår i enlighet med det nya ägardirektivet med kvalitetssäkring av Armadas förfrågningsunderlag och tilldelningsbeslut. Enheten arbetar efter ett kategoribaserat arbetssätt genom medarbetarnas specialiseringar. Enheten består idag av fem medarbetare samt en praktikant ifrån Stockholms Internationella Handelsskola. Praktiken kommer att fortgå fram till och med våren 2020. Upphandlingsenheten anser att det är ett bra sätt att knyta kontakter med personer som i framtiden eventuellt kan bli aktuella för arbete i kommunsektorn. Genom att ta emot praktikanter och ge dem kvalitativa uppdrag samt en bra introduktion kan vi bidra till att Österåkers kommun ses som en attraktiv arbetsgivare.

Kommunikation

Kommunikationsenheten ansvarar för kommunens övergripande information och kommunikation, varumärke och presskontakter.

Under året digitaliserades kommunens årsredovisning för att bidra till kommunens miljömål och effektivisering. En populärversion av årsredovisningen gjordes liksom tidigare år även i tryckt form och distribuerades invånare, företagare och medarbetare i kommunen. För att effektivisera kommunikationsarbetet har ett mallverktyg för enklare och snabbare grafisk produktion för tryck och digitala kanaler implementerats. Ett förslag till grafiskt manér för ungdomskommunikation har tagits fram inom ramen för den förvaltningsövergripande satsningen Film i Österåker. Kommunens Office-mallar har också tillgänglighetsanpassats i enlighet med ny lagstiftning. Magasin Österåker delades ut fyra gånger till alla invånare och företag i kommunen. Nio redaktionella helsidesannonser publicerades i lokaltidningen Kanalen. 18 pressmeddelanden och –inbjudningar distribuerades till media, 296 nyheter publicerades på österåker.se och 132 stycken på intranätet, 50 filmer producerades. Sidvisningarna på kommunens intranät och externa webbplats ökar kontinuerligt och andelen användare som besöker österåker.se med mobil eller surfplatta blir allt fler. Facebook är kommunens mest uppskattade kanal i sociala medier. Antalet följare ökade från 3 388 till 3 906 under året. Därtill finns kommunövergripande konton på LinkedIn, Twitter och Youtube.

Filmen Rysshärjningarna producerades med bidrag från Österåkers kommun och visades sex gånger på biografen Facklan i Åkersberga.

Kommunens har en god kriskommunikationsberedskap och funktionen kommunikatör i beredskap aktiverades vid ett flertal tillfällen, inte minst i samband med stormen Alfrida.

Minoritetsspråk

Kommunikationsenheten ansvarar för samordningen av Österåkers kommun som förvaltningsområde för finska språket. Verksamheten finansieras helt av ett årligt statsbidrag.

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk förstärktes från 2019. Förslag till policy och riktlinjer för nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde har därför tagits fram, varit ute på samråd, samt beslutats av Kommunfullmäktige respektive Kommunstyrelsen.

Samrådsmöten kring verksamhetsplanering har också hållits med Åkersberga finska förening och Svenska kyrkan i Österåker, som också har verksamhet på finska.

Kulturella arrangemang för alla åldrar har samordnats med kultur- och fritidsförvaltningen och andra samarbetspartners.

Under året har foldrar med aktiviteter på finska och nyhetsbrev på finska respektive svenska producerats. Österåker suomi på Facebook har nu 133 följare.

Näringslivs- & Utvecklingsenheten

Ett mer strukturerat arbetssätt mellan kommunen och styrelsen för organisationen Företagarna har inletts med bland annat regelbundna möten och gemensamma projekt. Två tjänstemän medverkade på den internationella fastighetsmässan Mipim. Intresset för Österåker är fortsatt stort och flera aktörer framför att kommuner som har spårbunden kollektivtrafik fortsatt kommer att vara intressanta även i en vikande konjunktur. Liksom tidigare år har vi haft feriearbetande ungdomar i kommunen. Det rör sig dels om ungdomar som arbetat i den kommunala verksamheten, dels om olika satsningar såsom sommarlovsentreprenörer, gatumusikanter och filmproduktion. Den förvaltningsöverskådande satsningen på VR (virtual reality) för äldre har uppmärksammats på många sätt. Enheten har tagit emot studiebesök, bjudits in som talare och det har noterats i media. Framförallt har det höjt livskvaliteten för våra äldre.

Näringslivsarbetet dominerades under hösten av den enkät som i början av september skickas ut till kommunens alla företagare tillsammans med organisationen Företagarna. Enkäten kommer att utgöra ett viktigt underlag för en kommande revidering av näringslivsstrategin. Arbetet med att revidera visionen för Stockholm Nordost har påbörjats.

Entreprenörskap i skolan har fortsatt varit prioriterat under året. Alla åldersgrupper har varit i fokus med exempelvis teater för förskolebarn, utbildning av förskolepedagoger och ”Innovation Race” för grundskolan. Antalet elever på gymnasiet som driver UF-företag är cirka 200 företag.

Den troligen största satsningen på gästhamnar i Stockholms skärgård konkretiserades i och med invigningen av den nya gästhamnen på Ingmarsö den 1 maj av bland annat landshövdingen och kommunstyrelsen ordförande. Gästhamnen är populär och har haft god beläggning under sommaren.

Taxi Stockholm aviserade under året att de kommer att stänga ner sin verksamhet på Ingmarsö. Kommunen deltar i en arbetsgrupp som startat upp för att hitta en alternativ verksamhet i lokalerna. Försöksverksamheten med särskilda skärgårdsmedel tillsammans med Regionen och Länsstyrelsen har fortsatt under året med goda resultat. Bland annat har Husarö fått medel till en ny brandbod.

Under våren 2019 gjordes en ny upphandling av turismverksamhet. I och med efterfrågan på en fysisk turistbyrå minskar och ökad efterfrågan på digital information fokuserade den nya upphandlingen på marknadsföring och

destinationsutveckling. Ett nytt avtal för samarbetet Stockholm Archipelago har tagits fram samt att Österåker har varit ordförande för Stockholm Archipelago under 2019.

Trygghetsarbetet har bedrivits i enlighet med den beslutade verksamhetsplanen. Med anledning av den låga polisnärvaron under sommaren och situationen i främst centrala Åkersberga har extra social rondering beställts under hela andra halvåret. Finansieringen av den extra beställningen har främst skett genom en förändrad internbudget på enheten. Den trygghetsanalys som gjordes av centrala Åkersberga har bland annat resulterat i att enheten påbörjat arbetet med att starta upp platssamverkan med det lokala näringslivet och berörda fastighetsägare. Två större satsningar inom det sociala preventiva arbetet har prioriterats under hösten. Det rör sig dels om Toleransprojektet, en arbetsmetodik som bygger på en riktad insats för att möta ungdomar och grupper i skolorna som det finns social oro kring, dels ”Tänk högt... tänk efter... tänk om!” där syftet är bland annat att stärka kunskapen om varför demokrati är viktigt, vikten av mänskliga rättigheter samt att öka dialogen.

Integrationsarbetet har utförts i enlighet med Socialförvaltningens beställning och verksamheten återrapporteras månatligen. Flera insatser har initierats för att underlätta och påskynda integrationen. Det rör sig bland annat om drop-in, kvinnonätverk, matchning mot det lokala föreningslivet genom VIDA och samarbete med civilsamhället. Förnyelselabbet, finansierat av Arvsfonden, genomfördes under vintern 2018 och våren 2019 en insats med fokus på nyanlända barn och ungdomar.

Arbetsmarknadsarbetet har under året skiftat fokus från insatsen extratjänster till lokala jobbspår. Särskilt det lokala jobbspåret med inriktning på marina näringar har uppmärksammats, bland annat av Sveriges television. Ökat fokus på arbete för nyanlända har givit resultat där vi ser ett ökat antal som är i någon form av sysselsättning. Dock är behovet av yrkesutbildning för målgruppen är en ständig aktuell fråga. Enheten har under året sökt och beviljats medel från Skolverket för kompetensutveckling av befintlig personal inom vård och omsorg.

Ledningsstöd

Ekonomiavdelningen	Mätmetod	Budget 2019	Utfall 2019
Prognossäkerhet Österåkers Kommun	Bokslut	100%	100%

Ledningsstöd har i enlighet med enhetens uppdrag ansvaret att driva arbetet med kommunens samlade budget. Arbetet med budget 2020 och plan 2021-2022 påbörjades med budgetdialoger, budgetdirektiv och anvisningar. Kommunfullmäktige fattade beslut om 2020 års budget den 23 november. Ledningsstöd deltar i arbetet med ett kvalitetsutvecklingsprojekt med målet att bli en bättre leverantör av välfärdstjänster till kommunens medborgare. Som verktyg i arbetet används SKRs kartläggnings- och bedömningsverktyg Kommunkompassen. En första genomgång enligt Kommunkompassen har genomförts och det resultatet ska se som en första indikator på läget. En skarp version av Kommunkompassen genomförs under hösten år 2020.

Under det senaste året har flera nya controllers rekryterats vilket har inneburit att information och arbetsprocesser har förändrats och anpassats både med anledning av nya medarbetare och till en viss del förändrad organisation. Controllergruppen har helt flyttats ut till respektive förvaltningar i syfte att stärka prognossäkerheten framförallt i de nämnder där befarade underskott kan uppstå. En utvärdering av utflyttningen av controllergruppen kommer att göras. Vidare har arbetet med Stratsys pågått. Inriktningsmål, resultatmål samt indikatorer för respektive nämnd finns nu inlagda i systemet.

Servicecenter

Kommunens servicecenter i Alceahuset invigdes i maj år 2019. Den nya enheten har fokus på service och bemötande till kommunens invånare och levererar en hög tillgänglighet, ett effektivt arbetssätt och en samlad kompetens.

Inför öppnandet av servicecenter utfördes ett omfattande projektarbete för att identifiera uppgifter och frågor som är mest förekommande från invånarna. Genom att hantera dessa i första kontakten gör vi en skillnad både för invånarna och för medarbetarna på förvaltningarna. Målet är att 60-80% av frågorna ska avslutas i servicecenter. De områden som dominerar är Socialförvaltningen, Samhällbyggnadsförvaltningen och frågor kring skola och förskola. I servicecenters reception är 50% av frågorna relaterade till icke kommunala verksamheter i Alceahuset.

Den generella kompetensen i servicecenter bygger på kommunens hemsida samt checklistor som de olika enheterna tillhandahåller. Som arbetsredskap används ärendehanteringssystemet Artvise där samtliga frågor registreras, oavsett om de besvaras i första kontakten eller förs vidare till förvaltningarna. Medarbetarna har

som tillägg olika specialistkunskaper vilket ökar lösningsgraden i servicecenter. Tillsammans med enheter och förvaltningar sker en kontinuerlig kompetenshöjning.

Uppföljning av verksamheten sker dels genom kvalitetsmätning (KKiK) och dels med hjälp av statistik från Artvise och telefonisystemet. I årets KKiK mätning noteras en positiv utveckling för samtliga nyckeltal.

Digitaliseringsavdelningen (IT)

IT-enheten	Mätmetod	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019
Datorer	Antal	867	875	1019
Exchangekonton	Antal	2 381	2 000	2 231
Ärenden	Antal	5 442	3 000	9 718

Digitaliseringsavdelningen har under året fokuserat på att få igång verksamheterna i sitt arbete med processkartläggning i verktyget 2c8 (processkartläggningssystem), vilket är en grundförutsättning för att kunna digitalisera verksamhetsprocesser. Digitaliseringsavdelningen har samordnat två utbildningstillfällen under året, samtidigt som vi stöttar i kartläggningen.

Under året har Digitaliseringsavdelningen digitaliserat flera anmälningsformulär och genomfört bygget av en Robot vid ansökan av ekonomiskt bistånd som driftsattes i december.

Implementeringen av O365 har under året avstannat med anledning av det oklara rättsläget mellan EU (GDPR) och USA (CloudAct) vi följer utvecklingen på nationell nivå och inväntar StorSTHLM, SKL och Regeringen riktlinje i frågan.

Kansli

Under året rekryterades ett nytt dataskyddsombud. Befattningen är från 2019 organisatoriskt placerad inom Kommunkansliet.

I samråd med berörda förvaltningar samt efter samverkan med de fackliga organisationerna har det under 2019 beslutats att centralisera vissa delar av nämndadministrationen till Kommunkansliet. Det berör framför allt Kultur- och Fritidsnämnden, För- och grundskolenämnden samt Gymnasie- och Vuxenutbildningsnämnden.

Kommunkansliet har påbörjat arbetet med en digital beredningsprocess och har tagit nästa steg i arbetet genom att införa digital signatur för tjänsteutlåtanden. Under året har förvaltningarna introduceras i den digitala lösningen. Kommunkansliet har arbetat för en minskad pappersanvändning vid kallelser och utskick till sammanträden.

HR-avdelningen

HR	Mätmetod	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019
Chefer ska få återkoppling på sitt ärende inom 36 timmar	Statistik	95%	95%	95%
Felaktiga löneutbetalningar. (Mål mindre än 1 %)	Statistik	< 1 %	< 1 %	< 1 %

HR-avdelningens två delar HR och Lön har fortsatt arbetat med de uppsatta målen. Löneenheten strävar mot att ge snabb service och att betala ut rätt lön i rätt tid, för att uppnå dessa mål har enheten arbetat förebyggande i att utbilda chefer i de olika systemen, synliggöra information samt hjälpa chefer att hantera rapportverktyg själv för att ge en mer övergripande bild.

HR-avdelningen har fortsatt sitt arbete i de olika områden HR-strategin tar upp:

- Lön och förmån: Samtliga chefer gavs en grundläggande utbildning i lönesättning såväl medarbetare, chefer som fackliga organisationer har upplevt att det var en väl genomförd löneöversyn 2019.
- Medarbetarskap och chefs/ledarskap: Fortsatt arbete med ledarutveckling har förts under våren, chefsforum har tagit en mer verksamhetsnära anknytning, det har under hösten lagts till chefsfrukost för ytterligare nätverkande. Samtidigt har enheten tillhandahållit utbildningar inom arbetsmiljö och HR-området i stort.
- Attrahera, rekrytera och introducera: För att säkerställa korrekta rekryteringsannonser granskas dessa av HR innan de publiceras, detta har resulterat i högre kvalitet på annonser. HR har även startat en utvärdering av kandidatupplevelse samt har i samverkan tagit fram en ny rekryteringsprocess för chefstillsättning.

b) Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen

SBF-KS	HELÅR				JAN-DEC			
	Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	2 080	2 680	600	3 572	2 080	1 676	-404	
Övriga intäkter	4 520	4 520	0	6 132	4 520	7 343	2 823	
Summa intäkter	6 600	7 200	600	9 704	6 600	9 019	2 419	
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-18 859	-18 859	0	-17 810	-18 859	-20 542	-1 684	
Lokalkostnader	-476	-476	0	-353	-476	-740	-264	
Kapitalkostnader	-336	-336	0	-336	-336	-315	21	
Köp av verksamhet	0	0	0	-99	0	-9	-9	
Övriga kostnader	-13 079	-13 679	-600	-12 495	-13 079	-13 330	-250	
Summa kostnader	-32 750	-33 350	-600	-31 093	-32 750	-34 936	-2 186	
Verksamhetens nettokostnader	-26 150	-26 150	0	-21 389	-26 150	-25 917	233	

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR					JAN-DEC		
	Brutto- budget 2019	Intäkter budget 2019	Prognos (netto)	Budget- avvikelse	Utfall 2018	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
Förvaltningsledning/stab	-11 090	4 190	-6 400	500	-5 225	-6 900	-7 013	-113
- varav utredningsuppdrag	-4 560	0	-4 560	0	-1 690	-4 180	-3 779	401
Planenheten	-5 820	0	-5 670	150	-4 991	-5 820	-5 520	300
Exploateringsenheten	-5 580	1 220	-5 260	-900	-4 775	-4 360	-5 053	-693
MEX-effekt	-770	860	940	850	619	90	1 263	1 173
Strategisk planering	-5 790	330	-6 160	-700	-5 150	-5 460	-5 934	-474
Lokalförslingsenheten	-3 700	0	-3 600	100	-1 867	-3 700	-3 659	41
Totalt SBF KS	-32 750	6 600	-26 150	0	-21 389	-26 150	-25 917	233

Tabellen redogör en överblick av Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen (SBF-KS) budget, prognos, utfall och budgetavvikelse för helåret 2019. SBF-KS redovisar en nettokostnad om 25,9 Mkr vilket motsvarar ett överskott emot budget om 0,2 mkr.

Stab inkl. utredningsbudgeten

Under staben finns en öronmärkt budgetpost för utredningar. Det mest omfattande av dessa, Program för Åkersberga Stad-Centrumområdet, fick under året ett utökad innehåll för att säkerställa en säker dagvattenhantering. Samtidigt fördelades budgetmedel om från andra utredningar, för att täcka de merkostnader som utökningen beräknades föra med sig. Utredningen avslutades vid årsskiftet och utfallet rymdes inom den utökade budgeten.

Trafik- och mobilitetsplan, parkeringsplan och kollektivtrafikplan är under arbete. En kollektivtrafikenkät genomfördes under hösten 2019 och arbetena med båda planerna fortsätter under 2020. Inom ramen för TÖP så pågår även arbete med underlag till Region Stockholms sjötrafikutredning men detta arbete har redovisats under mobilitetsplan, därav en avvikelse mot budget. Parkprogrammet finns färdigt för antagande men på grund av vakanser så återstår fastställandet.

Planverksamheten

Planenhetens uppdrag är att planlägga områden för bostäder, verksamheter och allmänna ytor för att tillgodose kommunens behov av bostadsförsörjning, skolor och förskolor, företagsetablering, infrastruktur, grönområden med mera. Enheten tar även fram detaljplaneprogram och hanterar planbesked.

Som styrtal för planläggning redovisas antalet detaljplaner som antagits och antalet detaljplanerplaner som vunnit laga kraft. Ett år kan en detaljplan både bli antagen och vinna laga kraft och andra år överklagas antagna planer och blir därmed liggande i väntan på att vinna laga kraft. Program, översiktliga planer och utredningar är inte medräknade i denna statistik. Även antalet handlagda planbesked mäts, då dessa ofta resulterar i kommande detaljplaneuppdrag. Det totala antalet möjliga bostäder i detaljplaner som blivit antagna under året redovisas. Samt antal detaljplaner som möjliggör lokaler för arbetsplats/verksamhetsområden och respektive antal detaljplaner för skol- och förskoleändamål som blivit antagna redovisas.

Under året har fem stycken detaljplaner vunnit laga kraft (*Detaljplan för Tuna 7:99, Hästängsudd, Björnhammarvarvet del 2, Fd Bergsättraskolan och Margretelundsvägen etapp 2* har vunnit laga kraft.)

Ett av kommunstyrelsens resultatmål är att antalet bostäder i lagkraftvunna detaljplaner ska uppfylla minst bostadsförsörjningsplanens mål, 900 bostäder per 3-årsperiod.

Två stycken detaljplaner som möjliggör bostäder vann laga kraft under året detaljplan för Hästängsudd och Fd Bergsättraskolan. Detta möjliggör ytterligare komplettering av småhus i Svinninge respektive mindre flerbostadshus med smålägenheter i Margretelund Centrum vilket är i enlighet med målet i översiktsplanen att förstärka våra knutpunkter. För 2019 var prognosen 423 bostäder. Antal bostäder möjliggjorda i lagkraftsvunnen detaljplan blev 2019 ca 75 stycken.

Att utfallet blev lägre än prognosen beror på att några av de detaljplaner som vunnit laga kraft möjliggör andra ändamål än för bostäder samt att några av de pågående detaljplanprocesserna som möjliggör bostäder har dragit ut på tiden .

För de närmsta tre åren är prognosen osäker då två mycket stora detaljplaner, så som Näsängen och Hagby äng och kulle, skulle kunna resultera i ett mycket stort antal byggrätter för bostadsändamål om de detaljplanerna antas och vinner laga kraft. Planförslaget för den nya stadsdelen för Näsängen etapp 1, som syftar till att möjliggöra en tät och stadsmässig bebyggelse med upp till cirka 1200 bostäder samt

lokaler för verksamheter, förskolor, skola och service har antagits men överklagats. Revideringar och kompletterande underlag pågår under 2020 och beslut om antagande bedöms kunna ske först under 2021 efter nytt samråd och ny granskning.

Därtill att ytterligare ett stort antal detaljplaner för bostadsändamål beräknas vara i faser för antagande under perioden. De flesta av dessa planprojekt ligger inom 1 km från kollektivtrafik, vilket är i enlighet med mål om att bebyggelseutvecklingen ska prioriteras i områden nära kollektivtrafik, VA-områden och service.

En detaljplan har vunnit laga kraft under 2019 som möjliggör lokaler för verksamheter i form av handel, kontor, service.

Antalet lagkraftsvunna detaljplaner för förskole och skoländamål var två stycken under 2019, i enlighet med prognosen.

Antalet planbesked som hanteras formellt och tas upp till politiskt beslut minskade något under året. Men önskemålen om planläggning är fortfarande stort och planenheten hanterar många förfrågningar som dock ej går vidare till formella politiska beslut.

Ytterligare en detaljplan som möjliggör fortsatt utbyggnad av kommunens gång och cykelvägnät längs ett av våra huvudstråk vann laga kraft under året.

Under året har förvaltningen fått två nya planuppdrag; *detaljplan för utökning av värmeverket samt detaljplan för Tuna 6:15.*

Det slutliga utfallet för 2019 blir klart först våren 2020 men var i dec 2019 ca: 570 bostäder.

Exploateringsverksamheten inkl MEX-effekt

Fokus i enskilda projekt har framför allt varit att färdigställa planprogram för Åkersberga Centrum, samt försäljning av två objekt, del av Berga 11:1, Höjdvägen samt och Runö 7:492.

En felbudgetering har gjort att exploateringsenheten redovisar ett negativt resultat med ca 600, enheten hade tilldelats ett intäktskrav som skulle placerats på Mexeffekten.

Den andra delen av vad som resultatförs som MEX-effekt är slutförda exploateringsprojekt. Projekten består av som mest tre faser; detaljplan, marköverlåtelse samt genomförande. Projektens inkomster och utgifter balanseras i väntan på att en fas avslutas och inga fler intäkter eller kostnader knutna till den fasen väntas inkomma. Då lyfts projektfasens inkomster och utgifter från

balansräkningen och blir resultatpåverkande i resultaträkningen. Ett projekt kan alltså aktiveras som mest tre gånger och kan innan dess ha legat i balansräkningen under flera år. Vad som påverkar årets utfall och prognos inom MEX-effekten beror dels på hur mycket planavgifter som faktureras men även vilka projekt som har en fas som avslutas just i innevarande och därmed kommer att påverka driftsbudgeten. Aktivering sker endast en gång per år och då i samband med bokslut. Till dess avviker således utfallet mot budget oavsett bokslutsprognos.

Sverigeförhandlingen

De två största händelserna under året är dels att deltagande kommuner samt Trafikförvaltningen har träffat en överenskommelse om att tidigarelägga Sverigeförhandlingen för objektet Roslagsbanan. Projektstart är 2020-01-01 istället för 2027-01-01 som tidigare hade överenskommit. Beslut har tagits om kommunens medfinansiering till och med 2022. Under de första åren kommer främst en planeringsstudie, gemensam affärsstrategi samt systemhandlingar upprättas. Den tillsatta arbetsgruppen har också i uppdrag att identifiera och kvantifiera eventuella följdinvesteringar. Målet är att detta ska leda till ett genomförandavtal mellan de ingående parterna ca 2023.

Kommunfullmäktige har antagit en princip för värdeåterföring i Österåkers kommun och planläggning har påbörjats i det första projektet där värdeåterföring kommer att tillämpas.

Strategisk planering

Enheten har under året utvecklat sin roll inom Samhällsbyggnadsförvaltningen med strategisk planering, strategiskt miljö- och hållbarhetsarbete, miljö- och hållbarhetsstöd i planprojekten, naturvård, samt energi- och klimatrådgivning.

TÖP: En stor del av verksamhetens resurser har lagts på arbetet med TÖP, tematiskt tillägg till översiktsplanen för kust och skärgård. Under året har utgångspunkter för arbetet slagits fast. Under sommaren har en omfattande dialog genomförts med hjälp av dessa, en dialog där flera av öarna besöktes liksom Åkersberga. Det har också varit möjligt för medborgare att lämna synpunkter skriftligt och digitalt. Dialogen har väckt ett stort engagemang och synpunkterna har nu sammanställts. Fördjupade utredningar inom flera områden har påbörjats eller fortsatt, bl.a. havsmiljö, bryggplatser, marina näringar och pendelbåt. Under hösten har arbetet med ett samrådsförslag inletts.

Översiktsplanen: En genomförandeplan för ÖP har påbörjats, med syfte att ge stöd till planering inom de olika geografiska områdena, samt ge stöd till tolkningar av planens strategier och riktlinjer.

Program för Wira, Östanå och Roslags-Kulla: Under årets första månader avslutades arbetet med en aktualitetsprövning av programmet för Wira, Östanå och Roslags-Kulla. Prövningen resulterade att flera områden kring Östanå bedömdes som mindre lämpliga att utveckla varpå de lyftes ur programmet.

CityLab: Kommunen har fortsatt deltagit i arbetet med hållbar stadsutveckling inom ramen för CityLab, det sista kurstillfället genomförts under våren. Metodiken har tillämpats inom arbetet med Kanalstaden.

Klimatanpassningsplan för området kring Åkersberga: Enligt prioritering i kommunens övergripande klimatanpassningsstrategi, har en fördjupad utredning av åtgärder för klimatanpassning genomförts för områden som berörs av vatten kring Åkers kanal och Tunafjärden. Utredningen berör direkt planeringen för hela Kanalstaden, Åkersberga centrum, Kanalterassen och Slussholmen.

Miljömål, hållbarhetsmål: En utveckling av miljömålsarbetet mot ett bredare hållbarhetsarbete har inletts under året. Ett förslag till ramverk har utarbetats för att kunna hantera såväl övergripande mål som mer detaljerade styrdokument bolagens byggande.

Avfallsplan: I samarbete med Roslagsvatten har kommunen utarbetat ett utkast till ny avfallsplan.

Klimat och energistrategi: En strategi för energieffektivisering, energiförsörjning och begränsad klimatpåverkan har påbörjats.

Miljö- och hållbarhetsstöd i planprojekt: Enheten har under året deltagit i ett tjugotal planprojekt med olika grader av stöd i miljö- och hållbarhetsfrågor, med syfte att bidra till en snabb och smidig planprocess (i förhållande till lagkrav) och en högre grad av hållbarhet. Under året har kvalitet och effektivitet förbättrats avsevärt inom flera områden, bl.a. dagvattenhantering, skyfallshantering, hantering av jordbruksmark, miljöbedömning samt styrning med hållbarhetsprogram.

Stadsinnovationsprojekt: Under året har kommunen erhållit stöd för ett innovationsprojekt kopplat till möjligheterna att utveckla ett urbant centrum för återvinning, återbruk och mobilitet. Projektet har prövat en plats för ett centrum i Kanalstaden och skissat på en framtidsinriktad och urban hantering av många hållbarhetsfrågor, knutet till ”framtidens återvinningscentral”.

Naturvård: Enhetens miljöplanerare har under året haft engagemang i flera planärenden, bland annat vad gäller säkerställandet av skyddsvärda groddjur intill

planprojekt i Svinninge, underlag för naturinventeringar, etcetera. Åtgärdsprogram för grönstrukturen har påbörjats och utredning av ett möjligt naturreservat runt Täljövikens inre delar har påbörjats.

Samverkansprojekt: Enheten deltar i kommunens samverkan inom Åkerströmmens vattenvårdsförbund. Inom ramen för detta har under året en kalkfilteranläggning anlagts för att förbättra vattenmiljön i Smedbyån. Enhetens naturvårdare har under året varit ordförande i den Kilsamverkan kommunen medverkar i, och har bl.a. arrangerat konferens och studieresa. Kommunen har också deltagit i samarbetet mellan nordost-kommunerna, STONO.

Agenda 2030: Kommunen har inlett en tydligare koppling mellan det pågående miljö- och hållbarhetsarbetet och Agenda 2030. Under året deltog kommunen i FN-förbundets utbildning och nätverk ”Glokala Sverige”. Medarbetare i kommunen har under året spelat in korta filmer om de olika globala hållbarhetsmålen.

Kemikalieplan: Ett förslag till kemikalieplan har utarbetats med syfte bl.a. att minska risker för barn i förskola och skola, liksom att förbättra miljöprestanda inom de kommunala

Energi- och klimatrådgivning: Kommunens energi- och klimatrådgivare har under året deltagit i flera utställningar, samt bidragit på förfrågan med råd till privatpersoner och företag när det gäller bl.a. solenergi, värmepumpar, energieffektivisering, etcetera.

Miljöbidrag: En utlysning om miljöbidrag har gjorts, med prioritering av klimatrelaterade projekt, som kunde sökas av kommunens föreningar. Tre projekt beviljades bidrag.

Lokalförsörjning

Enheten arbetar med kommunens strategiska försörjning av verksamhetslokaler samt som fastighetsstöd till samtliga förvaltningar. Stödet omfattar alltifrån juridiska avtalsfrågor, beställningar av om-, till och nybyggnadsprojekt till fastighet- och bostadsförvaltning.

Stort fokus ligger på skol- och förskoleplanering i och med kommunens tillväxt. På Skärgårdsstadsskolan pågår en om- och tillbyggnad med fokus på ytterligare klassrum och matsal.

Under året har en upphandling skett gällande Multihallen, där pågår just nu projektering med målet till byggstart till hösten 2020 samt projektering av särskilt boende på Ljusterö.

c) Kommunstyrelsens rådgivande organ

Barn- och ungdomsrådet

Rådets syfte är att föra fram ungas synpunkter och intressen för att kunna påverka kommunens planering till fördel för unga invånare.

Ungdomsrådet fungerar som en remissinstans till nämnderna i frågor som rör kommunens unga. Ungdomsrådet kan på så vis påverka kommunens planering och utveckling och ta tillvara ungas synpunkter och intressen.

Rådet har under 2019 haft sex sammanträden. Rådet har bland annat diskuterat workshop Täljö-Gottsunda samt trygghetsvandring.

Idrotts- och friluftsrådet

Idrotts- och friluftsrådets syfte är att vara ett intressesammansatt organ med representanter från såväl Idrotts- och friluftsansiansen som från Österåkers kommun. Idrotts- och friluftsrådet är sammansatt med representanter från såväl Idrotts- och friluftsansiansen som från Österåkers kommun samt vid behov övriga föreningar och aktörer. Idrotts- och friluftsrådet är rådgivande till Kommunstyrelsen när det gäller kommunens förslag till långsiktig planering av idrotts- och friluftaktiviteter, i takt med att kommuninvånarantalet växer. Rådet ska också fungera som en kontaktyta mot andra intresseorganisationer och allmänheten i kommunen.

Rådet har under 2019 hållit två sammanträden.

Integrationsrådet

Integrationsrådet samarbetar med kommunens nämnder genom att dels fungera som remissinstans och dels lämna råd och synpunkter i frågor som behöver belysas ur ett integrationsperspektiv. Rådet fungerar som ett forum för samtal om hur kommunen bäst kan ta emot och stötta nyinflyttade invånare som kommer från andra länder.

Rådet under 2019 haft ett sammanträde då bland annat diskuterat rådets uppdrag och förväntningar.

Miljö- och Klimatrådet

Rådet är ett av flera rådgivande organ till kommunstyrelsen som syftar till att skapa mötesplatser och bidra till en ökad dialog mellan olika intressegrupper och förtroendevalda.

Rådet ska fungera som en remissinstans till nämnderna i frågor som har betydelse för kommunens miljö- och klimatarbete samt vara kontaktyta mot allmänheten. Genom rådets aktiva deltagande i kommunens utvecklingsarbete kan vi bättre säkerställa att hänsyn tas till miljö- och klimatfrågornas olika aspekter. Ett annat syfte med rådet är att sprida goda exempel visa på vad innevånare kan bidra med för att minska påverkan på miljön samt att visa på värdet av naturområden och parkområden.

Rådet har under 2019 hållit fyra sammanträden.

Näringslivsrådet

Näringslivsrådet är ett gemensamt forum mellan näringsliv och kommun där frågor som påverkar näringslivets utveckling tas upp. Rådets inriktning och sammansättning har under året förändrats efter en längre tids inaktivitet. Utöver de olika näringslivsorganisationerna deltar även sju företagare från olika branscher i rådets arbete. Rådet har under året hållit tre sammanträden.

Pensionärsrådet

Kommunala Pensionärsrådet (KPR) har till uppgift att i de ärenden som berör rådet fungera som remissinstans till kommunens nämnder, samt vara en kontaktyta till intresseorganisationer och allmänheten i kommunen. KPR kan på så vis påverka kommunens planering och utveckling och ta tillvara de äldres synpunkter och intressen.

Rådet har under 2019 haft sex sammanträden. Rådet har bland annat diskuterat krisberedskapen på äldreboenden vid strömavbrott, justerade riktlinjer för parboende i Österåker, planförslaget Margretelundsvägen etapp 2, en hearing om nya färdtjänstavtalet och kölistan för Trygghetsboendet Görjansgården.

Skärgårdsrådet

Skärgårdsrådet verkar för att tillväxten av skärgårdens permanentboende och att antalet verksamma i regionen ska öka. Rådet arbetar med frågor som är viktiga för kommunens skärgård och medverkar bland annat i kommunens planarbeten för att värna om skärgårdens natur- och kulturvärden. Skärgårdsrådet fungerar som en remissinstans till nämnderna i frågor som har betydelse för kommunens skärgård.

Rådet har fram till augusti haft två sammanträden. Rådet har bland annat diskuterat upplägget för rådet under 2019, Sjötrafikutredning och tidig dialog för det tematiska tillägget (TÖP) samt frågor från nämnder och förvaltningar.

Rådet har under 2019 hållit två sammanträden.

Tillgänglighetsrådet

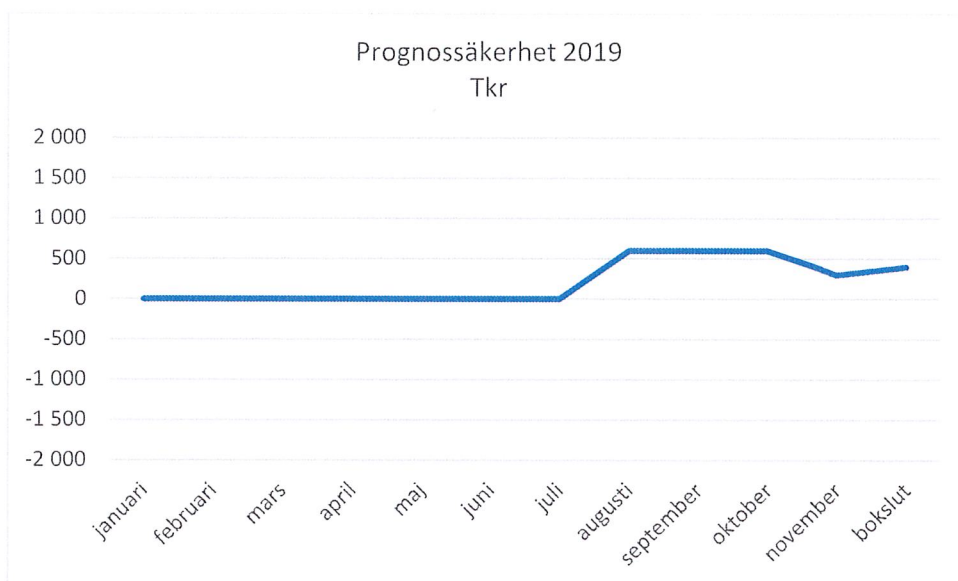
Det kommunala tillgänglighetsrådet är ett rådgivande organ i kommunen. Rådets uppgift är att ge information i frågor som rör människor med olika funktionshinder. Rådet påverkar genom att lämna synpunkter på den kommunala verksamhetens utformning samt de brister som uppmärksammas, men har även till uppgift att uppmärksamma kommunens företrädare på brister för funktionsnedsatta i den offentliga miljön. De förtroendevalda representanterna i det kommunala tillgänglighetsrådet utses av Kommunstyrelsen. Relevanta organisationer som finns i kommunen erbjuds att utse vardera en ledamot och en ersättare.

Rådet har under året haft sex sammanträden. Rådet har bland annat diskuterat minoritetsspråk och riktlinjer för tillgänglighetsbidrag 2019. En breddning av rådets verksamhet har skett både vad gäller ålder och typ av funktionsvariation.

Trygg i Österåker

Trygg i Österåker, (TiÖ), arbetar för att öka säkerheten och tryggheten i kommunen genom att utbilda, sprida information, samordna och stödja verksamheter vilket leder till ökad säkerhet och trygghet. Rådet för Trygg i Österåker består av förtroendevalda, tjänstemän, polis och Armada Fastigheter. Rådet har bland annat diskuterat samverkansöverenskommelse Österåkers kommun – Polisen, aktuella frågor inom respektive förvaltning angående trygghetsfrågorna och nulägesituationen i centrum. Rådet har sammanträtt fem gånger under 2019.

Prognossäkerhet

Prognosen för avvikelsen emot budget inom Kommunstyrelsen har under året 2019 legat stabil. Under andra halvan av 2019 prognostiserades en positiv avvikelse emot budget på 600 tkr vilket kom att ändras till en positiv avvikelse emot budet på 300 tkr. Avvikelsen emot budget per sista december uppgick till 400 tkr.

Personaluppföljning

Kommunstyrelsens förvaltning

Personaluppföljning, Kommunstyrelsens förvaltning	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Årsarbetare (tillsvidareanställda)	65,20	72,55	68,60
Sjukfrånvaro	3,00%	2,40%	1,70%

Inom Kommunstyrelsens förvaltning har antalet årsarbetare sedan årsbokslutet år 2018 minskat med ca. fyra årsarbetare samt att sjukfrånvaron har minskat med 0,7 procentenheter. Minskningen består främst i att controllerfunktionerna sedan 1 september ligger inom förvaltningarna.

Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen

Personaluppföljning, Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen	Utfall 2017*	Utfall 2018*	Utfall 2019
Årsarbetare (tillsvidareanställda)	56,75	62,25	38,50
Sjukfrånvaro	6,90%	4,40%	4,50%

*Utfallen år 2017 och 2018 innehåller årsarbetare och sjukfrånvaro som nu ingår i Teknisk nämnd

Inom samhällsbyggnadsförvaltningens delar har antalet årsarbetare minskat mellan år 2018 och 2019. Främsta anledningen är att personal är flyttade till Teknisk nämnd. Mellan delåret 2019 och årsbokslutet har antalet årsarbetare inom samhällsbyggnadsförvaltningens delar ökat med 3,0 årsarbetare, detta kopplat till att controllerfunktionerna sedan 1 september ligger inom förvaltningarna.

Uppföljning barn- och ungdomspolicy

På Näringslivsavdelningen har Entreprenörskap i skolan varit fortsatt prioriterat under året. Alla åldersgrupper har varit i fokus med exempelvis teater för förskolebarn, utbildning av förskolepedagoger och "Innovation Race" för grundskolan. Antalet elever på gymnasiet som driver UF-företag är cirka 200.

Avdelningen har även samverkat med Kultur och fritidsförvaltningen med feriarbete för unga, bland annat i Konstprojektet Mitt Åkersberga.

Även Kommunikationsavdelningen deltog i utvecklingen av detta arbete i och med framtagandet av ett grafiskt manér för ungdomskommunikation. Rådgivande i arbetet var bland annat kommunens Barn- och ungdomsråd.

Två större satsningar inom det sociala preventiva arbetet har prioriterats under hösten.

- Toleransprojektet, en arbetsmetodik som bygger på en riktad insats för att möta ungdomar och grupper i skolorna som det finns social oro kring.

- "Tänk högt... tänk efter... tänk om!" ett projekt med syfte att stärka kunskapen om demokrati och mänskliga rättigheter i dialog människor emellan. Här är unga med och planerar projektets utformning.

Under våren 2019 fortsatte arbetet med Förnyelselabbet, som finansierade av Arvsfonden arbetar med komplexa samhällsfrågor, i synnerhet kopplat till situationen för unga nyanlända.

SBK-KS berör barnperspektivet på många sätt, men framförallt i samband med fysisk planering och anläggningar. Några av de viktigaste frågorna där vi särskilt beaktat barnperspektivet är dessa:

- Särskilda insatser har gjorts för att inkludera barn och ungdom i dialoger kring planer och program, främst större projekt samt projekt som berör viktiga fritidsaktiviteter eller allmänna platser
- I vissa fall har riktade dialoger genomförts inför planering av anläggningar som park och lekplatser.
- Barnperspektivet präglar den övergripande planeringen av nya stadsdelar, där vi strävar efter att göra staden tillgängliga för alla grupper
- Vid planering av nya stadsdelar tas hänsyn till barns rörlighet, så att barn kan röra sig på kvarteret, mellan kvarter och till viktiga målpunkter, tex gångfartsgator, bilfria g/c-vägar, säkra skolvägar, trygga vägar till fritidsaktiviteter, etcetera
- Barns rörlighet beaktas också genom att ge våra stadsdelar god tillgång till natur och park inom nära gångavstånd (styrs bl.a. av parkprogrammet)
- Nya stadsdelar ska gå bra att bo i och röra sig utan bil, även för ungdomar som rör sig ute på sena kvällar. Nya stadsdelar ska ha god tillgänglighet till kollektivtrafik, trygga hållplatser, stationer och rörelsestråk mellan hållplats och hemmet.
- När vi planerar för nya platser för fritids- eller kulturaktiviteter ska dessa lätt kunna nås med promenad, cykel eller kollektivtrafik

Uppföljning miljöarbete

Arbetet med hållbar stadsutveckling inom löftet i Sverigeförhandlingen har fortsatt med inledande samordning av gemensamma hållbarhetsaspekter och utredningar. Förberedelser för att möta framtidens krav på hållbar infrastruktur har gjorts bl.a. inom arbetet med transporter, avfallsplanen och energi- och klimatstrategin. Metoder för att göra prognoser och följa upp bebyggelseutvecklingen har förfinats. Knutet till projektet Kanalstaden har en särskild satsning på hållbar stadsutveckling genomförts med inom ramen för certifieringsmodellen CityLab.

Arbetet för hållbart transportsystem har fortgått inom ramen för trafik- och mobilitetsplanen och en påbörjad kollektivtrafikplan. Planering för mobilitet, rörelse och transporter är väl integrerad i stadsplaneringen, vilket ger oss möjligheter att utveckla såväl klimatsmarta stadsdelar som attraktiva stadsdelar för kreativitet och entreprenörskap.

Särskilt fokus har riktats på dagvattenrening och skyfallshantering i samband med stadsutvecklingen där en omfattande dagvatten- och skyfallsutredning har genomförts för centrala Åkersberga. Kommunen har tillsammans med Roslagsvatten stärkt sin kompetens inom området och effektiviserat frågans hantering i övriga projekt. Ett annat fokus har varit klimatanpassningsfrågor där kommunen utvecklats till en av de ledande kommunerna i landet när det gäller planering för skyfall och höga vattenstånd. Den klimatanpassningsplan som utvecklats kring Åkers kanal och Tunafjärden ger nu underlag för de riktlinjer som kan möjliggöra en bra utveckling inom flera berörda planprojekt.

Miljö och Hälsa samt Strategiska planeringsenheten har tillsammans utvecklat arbetet med att ta fram underlag kring kommunens sjöar, vattendrag och skärgårdshav, som ett underlag för planering och de lokala åtgärdsplaner för miljö kvalitetsnormer som myndigheterna kräver. En VA-plan och dagvattenstrategi har antagits.

Förslag till kemikalieplan har tagits fram.

Under året har målarbetet breddats till att omfatta målen inom Agenda 2030. Under hösten bjöds samtliga anställda och förtroendevalda till en utbildning om de globala hållbarhetsmålen. En workshop genomfördes med kommunstyrelsens arbetsutskott, för att inleda ett djupare politiskt arbete kring agenda 2030.

Framåtblick

a) Kommunstyrelsens förvaltning

Säkerhetssamordning

Säkerhetsarbetet under 2020 kommer fokusera på uppdraget som åligger kommunen gällande upprustning av det civila försvaret samt i Totalförsvarsövningen TFÖ 2020. En viktig fråga är även att ta fram ett förslag på en organisation av tjänsteman i beredskap, TIB. En ny upphandling av larm- och bevakningstjänster kommer att påbörjas under 2020. En delvis ny organisation kommer att träda ikraft under 2020 då säkerhets- och trygghetsfrågorna slås ihop till en gemensam enhet under ledning av en ny säkerhetschef.

Upphandlingsenheten

Upphandlingsenhetens roll är att vara en stödfunktion till organisationen och att processleda genomförandet av de upphandlingsprojekt som beslutats. Takten i kommunens upphandlingsarbete ökar ständigt med anledning av antalet beställda upphandlingar, de investeringar som planeras samt de infrastrukturprojekt som görs i kommunen.

Lag (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling, som trädde i kraft 1 april 2019 har medfört att en upphandlande myndighet måste ställa krav på elektronisk faktura. Detta gäller oavsett om det är ett engångs köp eller återkommande beställning och ett arbetssätt som måste implementeras i verksamheterna.

Upphandlingsenheten fortsätter med arbetet om att uppdatera policy dokument samt arbeta fram rutiner för det dagliga arbetet..

Kommunikation

Dagens kommunikationslandskap är i ständig förändring och medarbetarnas, invånarnas och besökarnas förväntningar på kommunens kommunikation och service blir allt högre. Det ställer krav på fler professionella kommunikatörer och en snabbare utveckling av kommunens kommunikationskanaler.

För att kunna nå kommunens nya vision fordras ett arbete med kommunens varumärke som organisation, plats och arbetsgivare. Såväl varumärkesplattform och grafisk profil behöver uppdateras. Därtill finns ett politiskt uppdrag att ta fram en strategi för kommunens arbetsgivarvarumärke.

Ny lagstiftning ställer nu högre krav på tillgänglighet i kommunens digitala kanaler. Andelen besökare som använder mobil- eller surfplatta för att besöka österåker.se ökar. För att ge besökarna den bästa service och bemötande ser vi ett behov av att kommunens webbplatser och intranät mobil- och tillgänglighetsanpassas bättre. Ett arbete med detta kommer att ses över under 2020.

Minoritetsspråk

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk har nu stärkts vilket ställer högre krav på Österåkers kommuns verksamhet. Österåkers kommun är skyldig att erbjuda barn- och äldreomsorg i väsentlig del på finska. Denna skyldighet kommer också att ingå i skollagen och socialtjänstlagen. Strukturerade samråd måste också hållas med de nationella minoriteterna.

Näringsliv & Utveckling

En ny upphandling kommer att ske av turismarbetet under året. Tillsammans med Norrtälje och Östhammar arbetar vi gemensamt för att utveckla arbetsformerna för destinationen.

Ett utredningsarbete för de marina näringarnas förutsättningar startades upp under senhösten och kommer att fortgå under 2020. En händelseutredning och en plan för hållbar destinationsutveckling ska tas fram under året.

Det proaktiva marknadsföringsarbetet fortsätter. I takt med att fler aktörer etablerar sig i kommunen ökar också behovet av ett nära samarbete i ett tidigt skede. I det arbetet utgör den nya visionen ett viktigt fundament.

Inom trygghetsområdet kommer situationen i centrum fortsatt ha stort fokus. Formerna för platssamverkan ska utvecklas och möjligheten till samverkan på andra geografiska områden undersökas. Toleransprojektet kommer att starta sin första elevgrupp under hösten samt en handlingsplan för våldsbejakande extremism, handlingsplan för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld kommer att tas fram.

Vår bedömning är att vi fortsatt främst kommer att ta emot så kallade kvotflyktingar. Antalet personer är färre men arbetet blir större för varje familj eftersom förkunskaperna om Sverige oftast är obefintliga och att de valts ut från flyktingläger som särskilt skyddsvärda. Vi kommer fortsatt att fokusera på att få ut denna grupp i arbete. Fortfarande är dock mycket oklart kring Arbetsförmedlingens framtida arbetssätt, vilket avdelningen bevakar. Inom samtliga verksamhetsområden inom avdelningen kommer både intern och extern kommunikation att vara prioriterade under året.

Ledningsstöd

Framåt kommer enheten arbeta med att förädla budget- och uppföljningsprocessen för kommunen. Dels genom en ökad transparens, dels genom ökad ekonomistyrning genom mål- och resultatstyrningen. Enheten har påbörjat kartläggningen av flera stora arbeten som kommer att effektueras under 2020, bl.a. planeringen för arbetet med den långsiktiga ekonomiska planeringen (LEP), kommunkompassen, ökad digitalisering.

Servicecenter

Jämförelser med andra kommuner visar att införandet av ett servicecenter ger möjligheter till effektivisering av flöden inom organisationen. Inför 2020 ser vi över fler uppgifter där den enskilde medborgaren gynnas av en hantering och lösning i första kontakten. Enheten kommer också att medverka i införande av digitalisering i olika former. En fortsatt satsning på service och bemötande för såväl befintlig som kommande personal bland annat i form av HBTQ utbildning. Servicecenter kommer att fortsätta att utveckla samarbetet med kommunens övriga enheter. En fortsatt noggrann dokumentation av rutiner och processer för ett enhetligt och professionellt agerande är också del av arbetet framåt.

Digitaliseringsavdelningen

Digitaliseringsavdelningen kommer fortsätta arbetet med att stödja verksamheten i sitt arbete med att optimera verksamhetsprocesser. Samtidigt som breddning av kompetens kommer ske och anpassning mot nya tekniker. För att få en ökad effektivisering kommer Digitaliseringsavdelningen ytterligare anställa en programmeringsresurs.

Kansli

Val till Europaparlamentet ska utvärderas och resultatet kommer att ligga till grund för kommande allmänna val och val till Europaparlamentet. Kommunkansliet kommer att se över valdistriktens antal och storlek då Österåkers kommun växer i invånarantal och vallagen reglerar valdistriktens storlek när det gäller antalet röstberättigade.

Fortsatta sammankomster mellan registratorer och nämndsekreterare för kunskaps- och erfarenhetsutbyte för en effektivare och kvalitetssäkrad ärendeprocess. Framöver kommer kansliet att utreda och utveckla sekretariatsfunktionen.

HR-avdelningen

Avdelningen kommer ha ett fortsatt fokus på digitalisering och effektivisering, nya mål arbetas fram för att ta ett nytt grepp kring samtliga HR-relaterade frågor inom organisationen. Avdelningen fortsätter att kartlägga samtliga HR-relaterade processer och vidareutveckla dessa. Genom att kartlägga och tänka nytt ser vi framför oss nya arbetssätt samt en höjd kvalitet i samtliga processer. Arbete fortgår med att se över möjligheterna till ett stödsystem för hantering av ersättningar och arvoden till förtroendevalda. Ett arbete kommer även påbörjas för att se över nuvarande HR-systemet. Samverkansavtalet är under uppdatering för att passa det läge kommunen är i idag. För att arbeta vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare har ett arbete påbörjats att vidareutveckla kommunens ledarutvecklingsprogram, rekryteringsprocessen samt hur medarbetare introduceras och hur vi som arbetsgivare syns utåt. Arbetsmiljöutbildningar via Sunt arbetslivsverktyg erbjuds fortsättningsvis och det planeras för att skapa möjligheter till inspelade utbildningar inom fler HR-relaterade områden. Vidare kommer HR-avdelningen ta ett starkare grepp kring arbetat med välmående arbetsplatser genom att arbeta närmare chefer med sjukfrånvaro samt fokus på friskvårdande insatser.

b) Samhällsbyggnadsförvaltningens delar inom Kommunstyrelsen

Kommunen åtagande inom Sverigeförhandlingen innebär att takten i utredningsarbetet med förutsättningarna för detaljplanearbetet och behöver öka under 2020.

Planeringen för Kanalstaden som helhet samt att detaljplanen för Västra Kanalstaden, etapp 1 intensifieras. Dessutom pågår parallellt planarbetet för att möjliggöra för en fortsatt stadsmässig utveckling av Östra Kanalstaden med fler stadskvarter samt en ny skola.

Inom området *Hagby äng och kulle*, planläggs för en ny stadsdel med totalt omkring cirka 1200 bostäder, i en blandning av flerbostadshus med både hyresrätter och bostadsrätter och olika former av småhus samt lokaler för förskolor, service mm. Planarbetet har på grund av områdets storlek och omfattning delats upp i två etapper. Granskning av etapp 1 beräknas ske under 2020.

Under 2020 kommer arbetet med utvecklingen av Åkersberga och stationssamhällena att fördjupas. Flera viktiga underlag kring naturmiljö, klimatanpassning mm kommer att ge fart åt arbetet med programmen i Täljö-Gottsunda och Åkers-Runö. Nu kan konkret form också ges åt arbetet med detaljplaner i Kanalstaden, samtidigt som

Centrala Åkersberga går in i en fas där vi ska lösa konkreta frågor kring dagvatten, skyfallsvatten, VA, avfallshantering samt frågor kring hur stationen och resecentrum ska utvecklas.

Året 2020 är en del av ett avgörande skede för utvecklingen av Åkersberga till modern stad med småstadskaraktär. Kommunen kommer att utveckla samarbetet med marknadens aktörer kring byggande, verksamhetsutvecklare, utbildningsentreprenörer etcetera för att ge stadsutvecklingen den inriktning mot attraktivitet, kreativitet och entreprenörskap som vi strävar efter. Kommunen kommer att behöva arbeta mer integrerat för att den tekniska samordningen av mobilitet och infrastruktur samtidigt som vi bygger trygga och levande stadsdelar med klimatsmarta transporter. Under 2020 kommer att behöva utveckla nya samarbetsformer inom SBF-KS och med andra förvaltningar samt utveckla effektivare projekthantering.

Under 2020 kommer miljöarbetet att ta viktiga steg genom arbetet med ett Hållbarhetsramverk för miljö och hållbarhetsarbetet liksom en uppdatering av de lokala miljömålen. Arbetet med Hållbarhetsramverket kommer att utveckla kommunens arbete med Agenda 2030 på ett avgörande sätt. Ett av de viktigaste styrdokumenterna vi uppdaterar under 2020 är Klimat och energistrategin. Tillsammans med Trafik- och mobilitetsplanen kommer denna att vara drivande för kommunens fortsatta klimatarbete.

Kommunen har de senaste åren på ett framgångsrikt sätt utvecklat arbetet med vattenmiljön. Under 2020 kommer kommunens starka kompetens inom dagvattenområdet att komma till stor nytta samtidigt som provtagningar och inventeringar av vattenmiljö kommer ligga till grund för ett arbete med lokala åtgärdsprogram för våra vatten.